

99 LĖKTUVAI PUOLĖ KORĖJOS KOMUNISTUS

-ĮRODYKITE, KAD RUSIJOJE NĖRA VERGŲ,- REIKALAUJA BRITAI

Britų atstovas tvirtina, kad iš Pabaltijo valstybių išvežta 3 milijonai žmonių

ŽENEVA, Šveicarija, rugp. 16 d. — Britų atstovas vakar pareikalavo Sovietų Sąjungą įrodyti, kad Rusijoje nėra vergų. Savo laiku britai apkaltino Sovietų Sąjungą vergų darbu. Jungtinių Tautų ekonominei ir socialinei tarybai britai įteikė ilgą dokumentą, kuriame kalbama apie vergų stovyklas, žmonių areštus ir nepaprastai didelį išnaudojimą. Tai pati tarptautinės organizacijos taryba gavo Amerikos Darbo Federacijos paruoštą dokumentą apie Rusijoje esančius vergus ir pasibaisėtinas jų gyvenimo sąlygas.

Britai reikalavo leisti tarptautinės organizacijos komisijai vykti į sovietų valdžios kontroliuojamas teritorijas ir patikrinti stovyklų esimą. Sovietų Sąjungos atstovai paneigė britų kaltinimus, bet atsisakė leisti užsieniečiams vykti į Rūją darbo sąlygų tyrinėti. Dabar britai reikalauja, kad rusai įrodytų vergų nesimą. Britų atstovas G. T. Corley Smith tvirtina, kad Rusijoje yra daugiau vergų, negu oficialiame kaltinime pasakytą.

VERGAIS VERČIAMOS PABALTIO VALSTYBĖS

Britų atstovas tvirtina, kad vien tik iš trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — rusai jau išvežė vergų darbams apie tris milijonus gyventojų.

Britai sakė, kad Rusijoje yra apie 10 milijonų vergų, bet papildomos žinios aiškiai sako, kad jų skaičius turi būti didesnis.

I vergų stovyklas komunistinė sovietų valdžia varo ne tik rusus, bet ir pavergtų tautų gyventojus.

Vokiečiai bėga iš Rytų Vokietijos

BERLYNAS. — Paskutinėmis dienomis iš sovietų okupuotos zonos atbėgo Dr. Siegfried Witte, buvęs Mecklenburgo provincijos ūkio ministeris.

Sausio pabaigoje Witte atsišalino. Vėliau jis buvo padėtas į kalėjimą ir apkaltintas sabotazu. Witte pavyko paskruti iš kalėjimo ir pasiekti laisvą Berlyno zoną.

Witte yra krikščionių demokratų partijos žmogus, kuris bandė bendradarbiauti su komunistais.

AMERIKON ATVYKO DAR VIENAS BŪRYS LIETUVIŲ TREMTINIŲ

NEW YORK, N. Y. rugp. 16 d. — Vakare į JAV atvyko šie lietuviai tremtiniai: Armonas, Petras, Stefa. Jie apsigyvens — 341 Myrtle Ave., Bridgeport, Conn.

Brantas, Juozas, Aldona, Ramunė — 3409 "U" St., Omaha, Nebr.

Baltrušaitis, Antanas — 120 E. 83rd St., New York, N. Y.
Barkauskas, Juozas — 1076 Valley St., Dayton 4, Ohio.

Dėksnys, Juozas, Jadvyga, Ramūnas — 3116 West St., Omaha, Nebr.

Duėmanas, Stasys, Karolina — 3347 S. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.

Glasas, Anatolijus, Vera, Boris — 22 Bay 37th St., Brooklyn, N. Y.

Jakuskienė, Pranė, Giedra — 343 Fairmount Ave., Philadelphia 23, Pa.

Jankauskas, Kazys — 5805 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill.
Jurkūnas, Kazys, Jadvyga —

ATBĖGO DU PARLAMENTO NARIAI

Praeitą savaitę Berlyną pasiekė du parlamento nariai. Tai brandenburgietis Wilhelm Buelk, kuriam pavyko išsokti pro langą ir pabėgti nuo areštuoti atvykusios policijos, ir Saksonijos parlamento narė Hildegard Meissler.

Vakarų zoną pasiekė Magdeburgo miesto tarybos narys Dr. Hans Schmidt. Pabėgo Rytų Berlyno krikščionių partijos sekretorius Guenther Stempel su žmona, šoferiu ir sekretore.

Paskutinėmis savaitėmis komunistinė policija pradėjo gaudyti buvusius bendradarbius, kaltinti juos sabotazu ir kišti į kalėjimą.

Pirmieji JV ginklai jau Indokinijoje

SAIGON, Indokinija. — JV transporto laivas jau atvežė pirmuosius ginklus į Indokiniją.

Praeitą savaitę buvo iškelti automobiliai, džipai, buldžeriai ir kitoki prietaisai.

Uosto sritį saugojo kareiviai ir policija. Komunistai grasino užpuolimu, bet ginklai iškrauti tvarkingai.

Du Korėjos komunistų kariai patenka amerikiečiams ir nelaisvę.

MOLOTOVAS TARIASI SU KINAIŠ DĖL ŠIAURĖS KORĖJOS KOVŲ

Vakar komunistai turėjo pradėti puolimą visame Taegu fronte, bet nepradėjo

TAIPEI, Formoza, rugp. 16 d. — Komunistinė Kinijos valdžia pasižadėjo siųsti į Korėją 150,000 kareivių, jei Jungtinių Tautų karo jėgos peržengs 38 šiaurės lygiagrečių.

Toks esąs susitarimas tarp komunistinės Kinijos ir Sovietų Sąjungos.

Molotovs yra sovietų valdžios įpareigotas vadovauti sovietų ekspansijai Azijoje. Jis jau kelinta savaitę tariasi su Kinijos komunistais.

MASKVA NESITIKI LAIMĖTI KOVOS

Šiandien paskelbtas Peipingo radijo pranešimas rodo, kad nesitiki Maskva laimėti kovos Korėjoje.

Pirma komunistų propagandos mašinerija kalbėjo apie visos Korėjos pavergimą, o dabar jau kalba apie galima įsiveržimą į šiaurės Korėją. Paaiškėjo, kad komunistams nepavyks pavergti visos Korėjos.

Diplomatų mano, kad paskelbtas pranešimas apie Rusijos ir Kinijos susitarimą yra tikta gasdinimas. Kinija vargu galėsianti ir norėsianti siųsti kareivius į Korėją.

Komunistai nepradėjo ruošto puolimo

TOKIJO, Japonija. — Trečią dieną komunistai turėjo pradėti puolimą Taegu fronto ruože, bet jo nepradėjo. Sugrįžusieji lakūnai pasakoja, kad priešas ne pirmyn žygiuoja, bet bėga atgal.

Komunistai jau buvo permetę per Naktong upę 8,000 kareivių, kurie turėjo atlikti paruošiamuosius darbus, kad galėtų persikelti gausesni daliniai. Šiandien jau bėga atgal ir per upę persikėlusieji.

Ne visi galės pabėgti, nes lakūnams pavyko išsprogdinti vieną povandeninį tiltą.

PALAUŽĖ KOMUNISTŲ KARIŲ MORALĘ

Aiškiai matyti, kad šiandieninis bombardavimas smarkiai palaužė komunistų nuotaiką. Jie

niekad nematė tokio stipraus puolimo.

Amerikos karo jėgų skaičius nedidelis, ginklų ir amunicijos visuomet stigdavo. Bet šiandien išverstos aviacijos bombos viską su žeme sumaišė.

Komunistams pavyko pastatyti per Naktong upę 3 tiltus. Tiltus apsemia vanduo. Per juos gali eiti kareiviai, bet iš lėktuvų tilto nematyti. Amerikiečiams vis dėlto pavyko vieną išsprogdinti.

AMERIKIEČIŲ NUOTAIKA PASITAISĖ

Tuo tarpu frontuose esančiųjų Amerikos karių nuotaika gerokai pasitaisė.

Iki šio mėto smarkiausias smūgius visą laiką kirsdavo komunistai, bet šiandien atsilepė ir Amerikos aviacija.

Vos baigė sproginėti išmestos bombos, amerikiečiai tuojau pradėjo maršuoti pirmyn.

Naujas Maskvos šmeižtas prieš JAV

MASKVA, Rusija. — Praeitą savaitę kompartijos dienraštis "Pravda" paskelbė, kad amerikiečiai rengsi išnuodyti visą šiaurės Korėją. Sovietų korespondentai tvirtina, kad komunistų okupuotame Seoul mieste rasti dokumentai rodo apie pasirošimus išnuodyti korėjiečius.

Iš dokumentų matyti, sako, kad visą nuodingų dujų planą buvo sugalvoję amerikiečiai. Korespondentas apgailestauja, kad nepasakytą, iš kur dujos turėjo būti imamos: Dierich stovyklos Vokietijoje ar Japonijoje.

Sovietų valdžia nuteisė 12 japonų armijos karininkų už pasirošimą vartoti nuodingas dujas.

Karo departamentas paskelbė, kad nuo šiaurės Korėjos komunistų įsiveržimo į Korėją jau pervežta 40,000 vyrų ir dešimtys tūkstančių tonų karo medžiagos.

JAV lakūnai vakar išnaikino 3 komunistų tankus. Galėjo sunaikinti ir daugiau, bet nepavyko parsivežti įrodymų.

BOMBOS NAIKINO SUTRAUKTUS KAREIVIUS IR TANKUS

Amerikiečiai okupavo Waegwan pozicijas, priešas traukiasi be tvarkos ir be ginklų

TOKIJO, Japonija, rugp. 16 d. — 99 didieji Amerikos bombonešiai šiandien ryte puolė sutrauktas komunistų divizijas Waegwan fronto ruože, sako šabo pranešimas. Tai buvo patį stipriausias amerikiečių bombardavimas Korėjos kovų metu.

Amerikiečiai šiandien išmetė 1,750,000 svarų sprogtamos medžiagos. Visos šios bombos buvo išmestos 6 ketvirtinių mylių plote. Viskas buvo taip suplanuota, kad neliktų nepalietas nė vienas svarbesnis šios srities ruožas.

Žvalgyba patyrė, kad priešas buvo sutraukęs 60,000 vyrų į Waegwan fronto ruožą. Ten buvo sutraukta nepaprastai daug karo medžiagos. Buvo didokas tankų skaičius. Priešas rengėsi pulkti Taegu ruože. Priešakiniai šios armijos daliniai jau buvo persikėlę per Naktong upę. Jie ruošė kelią kitoms komunistų divizijoms.

Didieji Amerikos bombonešiai skrido grupėmis, po 10 lėktuvų kiekvienoje. Štabas įsakė bombarduoti kiekvieną strateginį punktą, pašlaite ir namelį, kuriame galėjo būti kareiviai arba gulėti karo medžiaga. Kiekvienam lakūnui buvo nurodyta vieta bomboms mesti.

Bombonešius lydėjo naikintu-

vai. Manyta, kad priešas bandys pulkti Amerikos lakūnus, bet jis nepuolė. Laukta priešlėktuvinių patrankų ugnies, bet ir šios nesaūdė. Bombonešiai galėjo laisvai pasirinkti skirtus taikinius ir naikinti priešą.

Grįžusieji stebėtojai sako, kad lakūnai turėjo padaryti priešui didelių nuostolių. Komunistų grupės, metusios turėtus ginklus, pradėjo bėgti iš bombarduojamos srities, bet jiems nepavyko. Bombos buvo taip mėtamos, kad buvo beveik neįmanoma jų išvengti. Nuskridus vienai bombonešio grupei, padangėse atsiradavo kita.

Pasibaigus bombardavimui, JV kariai pradėjo žygiuoti Waegwan sritin. Priešas buvo demoralizuotas. Komunistų kareiviai metė ginklus ir bėgo. Amerikiečiams pavyko išvalyti didoką Waegwan fronto sritį.

Nelaisvėn paimti komunistai pasakoja, kad juos apėmusi panika. Jie manė, kad Waegwan fronto ruože buvo išmesta atominė bomba, kuri niekad nebaisiusi sproginėti. Jie niekad nebuvo patekę į tokį pavojingą situaciją.

Per Naktong upę persikėlusieji kareiviai ne pirmyn žygiavo, bet bandė patekti atgal. Didokas jų skaičius buvo išnaikintas kulkosvaidžiais.

Naujos stovyklos čekoslovakams

PRAGA, Čekoslovakija. — Šeštą dieną komunistinė Čekoslovakijos valdžia paskelbė, kad ji nutarė steigti naujas stovyklas čekams ir slovakams.

Vidaus reikalų ministeris galės į jas siųsti žmones dvejiems metams. Į stovyklas bus siunčiami gyventojai, nusikaltę krašto apsaugos nuostatom.

Stovyklose čekai turės dirbti, bet gaus atlyginimą. Be mokesčio, oficialus pranešimas sako, kad gaus "moralinį, politinį ir profesionalinį auklėjimą". Čekai žino, jog visa tai reiškia vergų darbą.

Neleidžia rusams saugaliauti

VIENA, Austrija. — Praeitą savaitę okupuotieji sovietų vadovai pranešė žemiosios Austrijos vyriausybei, kad karo atstovas dalyvausiąs kabineto posėdyje.

Rusai norėjo, kad raudonarmietis girdėtų visus kabineto nutarimus. Austrai tuojau pranešė, kad jie neįleis rusų dalyvauti kabineto posėdyje. Tačiau esą priešingai Austrijos konstitucijai ir keturių valstybių kontrolės komisijos nutarimams.

Jei sovietų karo atstovas bandytų atvykti į posėdį, tai jis tuojau bus nutrauktas, — premjeras pareiškė rusams. Manoma, kad rusai nekės nosies į kabineto posėdžius.

Trentone, N. J., prasidėjo gazolino pardavinėtojų konkurencija, kainos tuojau nukrito 4 centais už galioną.

Komunistai vartoja rusų ginklus

PIETŲ KORĖJA, marinų štabas. — Praeitą savaitę į JAV marinų rankas pateko didokas skaičius šiaurės Korėjos komunistų ginklų. Yra didokos krūvos šautuvų, kulkosvaidžių, revolverių ir kitokių ginklų.

Marinai stebisi nepaprastai gausiais ginklais. Komunistai turi šautuvus su teleskopais, leidžiančius labai gerai pataikyti. Visi komunistų ginklai gaminėti Rusijos dirbtuvėse.

Karo departamentas paskelbė, kad JAV davė korėjiečiams įvairios medžiagos už 495 milijonus dolerių. Tvirtinimai, kad Pietų Korėjos respublikai nieko neduota neturi jokio pagrindo.

Pekino radijas pasakoja, kad į šiaurės Korėją bus pasiųsta 150,000 Kinijos kareivių, bet nieko nesako apie sovietų karius. Manoma, kad Molotovs prižadėjo apginkluoti Korėjon siunčiamus Kinijos komunistus.

Indijos atstovas Benegal Rau ruošia planą Korėjos mišiams baigti. Jis elgiasi pagal Indijos premjero instrukcijas. Manoma, kad ketvirtadienį jo pasiūlymas bus įteiktas saugumo tarybai.

Rytų Tibete buvo nepaprastai stiprus žemės drebėjimas. Manoma, kad nukentėjo tūkstančiai žmonių.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį uždaryta.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Atskrido iš Los Angeles Kostas Urnežis

KOSTAS URNEŽIS

Vakar apie trečią valandą po pietų iš Los Angeles (Kalifornijos) lėktuvu atskrido p. Kostas Urnežis iš savo brolio Kazimiero Urnežio laidotuves.

Kostas Urnežis chigagiečiams yra gerai pažįstamas. Per eilę metų jis Chigagoje gyveno ir aktyviai dalyvavo lietuvių veikime. Tačiau prieš kelis metus jis sumanė daugiau Amerikos pamatyti bei šiltesnėse vietose pagyventi. Nuvyko į St. Petersburg, Fla., kur metus su viršum išgyveno, ir buvo net savo biznį įsigijęs. Paskui nusikraustė į Tucson, Arizona, kur praleido trejetą mėnesių (ne taip sau, bet dirbo vienoje įmonėje). Pagaliau nuvyko į Los Angeles ir ten ilgesnį laiką apsigyveno. Los Angeles mieste jis turi siuvelyklą ir valyklą. Vadinasi, pasidarė biznierių.

Chigagoje p. Urnežis dalyvavo savo brolio laidotuves (jos įvyks penktadienį), o po to pabuvo dar vieną kitą dieną. Sustojęs jis yra adresu 6919 S. Rockwell; telefonas: REpublic 7-7420. Jei kas iš draugų ir pažįstamų norėtų su juo susitikti ar pasikalbėti, tai tegul kreipiasi nurodytu adresu.

Beje, p. Urnežis žada dalyvauti ir "Naujienu" piknike, kur, sako jis, bus proga su savo senais bičiuliais ir pažįstamais susitikti.

Bridgeport

Atostogas man teko praleisti gražioje Wisconsin valstybėje. Daug apie gražųjį Wisconsiną teko girdėti, bet vis neturėjau progos ten nuvažiuoti ir kiek ilgiau pabūti.

Bet štai šį pavasarį laidotuvių direktorius Stasys Mažeika sveikatos sumetimais turėjo apsilankyti Chigago. Pasirinko jis sau Mercer miestuką, kurio apylinkėje nusipirko vasarvietę.

Jo vasarvietė tik viena mylia nuo miestuko. Ir štai nuvykau jo aplankyti. Tiesiog nustebau pamatęs tokią puikią vietą. Visai prie ežero, tad žuvauk, kiek tik patinka. Aplinkui tankus

beržynas, kuriame dažnai galima matyti briedžių su puikiais šakotais ragais. Žiūrėk tik į juos ir gėrėkis. Kai pagąsdini juos, tai jie pasileidžia bėgti taip kad net žemė dreba.

Vieną rytą atsikeliame, nagį žiūrime, kad ponų Mažeikų daržė kopūstų jau nebėra, — jie nuimti. Nereikėjo ilgai spėlioti, kas tai padarė, — paliktos stirenų pėdos kalbėjo aiškiau, negu žodžiai.

Taip be laiko stirmos sudorojo kpuštus, o dabar, kaip teko patirti, jos pradėjo "kenuoti" ir burokus. Vadinasi, jos "išlaisvino" poniją Mažeikienę nuo darbo, — jai nebereikės vargti ir traukti daržę...

Kaip ten bebūtų, bet aš turėjau didelį malonumą aplankyti ir pasisvečiuoti pas bridgeportiečius Mažeikas. Šiaurės Wisconsin gamtos gražumas padarė man didelį įspūdį, — ilgai nepamiršiu visko, kas teko matyti.

Šia proga noriu padėkoti ponams Mažeikams už priėmimą mūsų ir savo puikius namus.

Tamas Janulis

Svarbu!

Pažadėtas svarbus editorialas apie Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes bus Chicago Herald-American'e šį penktadienį, rugpiučio 18 d. Patartina lietuviams tos dienos Herald-American'ą įsigyti, vedamąjį apie Lietuvą paskaityti ir savo nuomonės laikraščio leidėjams pasakyti. Nuomonės gali būti pareikštos laiškais, atvirukais, telegramomis ir net telefonais.

Yra žinių, kad editorialas buvo patvirtintas paties William Randolph Hearst'o. Būtų gera ir jam parašyti į McCloud, California, arba Herald-American'o adresu. Tas itin svarbu dabar, kuomet State Departmentas, pagal AP pranešimą, ruošiasi pajudinti Lietuvos bylą U. N. organizacijoje.

„Birutė“

„BIRUTĖS“ CHORAS PRADĖDA DARBĄ

Po vasaros atostogų „Birutės“ choras vėl pradeda darbą. Repetacijos vyksta kiekvieną penktadienį 8:30 val. American Legion Don Varnas Post salėje, 6816 S. Western Ave. Pirmoji repeticija įvyksta šį penktadienį rugpiučio 18 d. Visi choro nariai kviečiami į repeticiją. Kviečiame ir visus tuos, kurie mėgsta dainą bei vaidybą įjungti į mūsų choro eiles.

Choro valdyba

—Prezidentas Trumanas yra pasiruošęs nuo rugsėjo 1 d. paskirti William O'Dwyerį JV ambasadorium Meksikoje.

Septyniolikos metų Stephen Wasserman kūnas yra gabenamas iš kalnų. Jaunuolis užsimusė bandydamas įkopti Whitney kalną Kalifornijoje. Kartu su juo buvo Christopher Smith Reynolds, kurio dar nepasisėkė surasti.

ADV. LIONGINUI INDREIKAI mirus jo liūdinčiai šeimai p. S. Indre'kieni, coll. dr. M. Indreikaitei ir G. Indreikai nuoširdžiai užuojautą reiškia

dr. A. Kriaučeliūnaitė, V. Paškovičiūtė, S. Domeikaitė, O. ir V. Gutauskai, dr. A. Garunkštis, A. Stiklakis.

Chigagos Lietuvių Moterų Klubas

Rengiasi rudens sezonui

Chigagos Lietuvių Moterų Klubas pirmininkė Marija P. Rudienė praneša mums, kad klubas ruošiasi šį rudenį atgaivinti savo daugelį kartų su dideliu pasisekimu organizuotus balius labdarybės tikslams.

Spalio 28 d. Shoreland viešbutyje įvyks pirmas šių metų rudens sezono balius. Baliaus žada būti labai įdomus, nes turės labai turtingą šokių programą. Baliai organizuoti sudaryta speciali komisija, kurios pirmininkė yra p. A. Kazanauskienė ir pavaduotojos ponios Gene Zayner ir Blanche Kėzes. Šio baltiaus visas pelnas skiriamas labdarybės reikalingams.

Prašome visus spalio 28 dieną rezervuoti Chigagos Lietuvių Moterų Klubo organizuojamam labdarybės baliui.

Visi į kaminskiečių metinį pikniką Oakvillej

Sekmadienį, rugpiučio 20 d., 2 valandą po pietų, Oakvillej, puikioji ir gerai visiems Toronto ir Hamiltono lietuviams žinomoj lietuviškų piknikų vietoj įvyks kaminskiečių metinis piknikas, į kurį visi be pažinų skirtumo nuoširdžiai kviečiami. Gera šokių platforma, puikus orkestras, sporto varžybos, literatūros pusvalandis ir visa eilė kitokių įvykių.

Autobusai iš Toronto išeina 1 val. nuo Manning ir Dundas gatvių sankryžos, iš Hamiltono nuo autobusų stoties. Taigi visi į pikniką. Kas neturi nuosavų mašinų, nepraleiskite autobuso.

—Rengėjai.

„Naujienu“ GEKUŽINĖ

1950 m. rugpiučio 29 d.

BUS MARGA PROGRAMA

„Naujienu“ duoda dideles dovanas: 2 radijus ir dulkų siurbį

Liberty Sode

WILLOW SPRINGS, ILL.

Dėl eismo tvarkos „N.“ gegužinėje

Šį sekmadienį bus rudeninė „Naujienu“ gegužinė Liberty sode, Willow Springs, Ill. Kadangi į „NAUJIENU“ gegužines, kaip paprastai, suvažiuoja daug žmonių, tai eismas pasidaro sunkus. Kad būtų galima išvengti kamsatės ant kelio, automobilistams patartina važiuoti pro vartus iki lauko galo, kur yra daug vietos mašinoms statyti. Prie vartų, kur yra didelės judėjimas, negalima mašinoms palikti. Čia reikia busui ir trokui sustoti ir apsigrįžti.

Taip pat prašome nepalikti automobilio ant kelio, nes pastatyta mašina ant kelio uždaroma visą judėjimą.

Bus eismo prižiūrėtojai, kurie nurodys, kur mašinas statyti. Prašome su jais kooperuoti. Laikantis tvarkos, galima bus išvengti nemalonių.

Komisija

Atvyko Tamošiūnai

Buvęs Kauno Universiteto lektorius ir P. L. Bendruomenės Vokietijoj amerikonių zonos specialinių mokslų inspektorius Vladas Tamošiūnas su šeima atvyko į Chigagą. Tamošiūnas persikvietė iš Vokietijos į gerą pažįstamą, inž. Gražvydą ir Elena Lazauską, patys prieš 1½ metų buvę DP. Naujieji ateiviai apsisotojo Lazauskų bute, 2419 W. Potomac Ave. ir čia patyrė iš sponorių pusės didelį nuoširdumą ir gavo visokią pagalbą ir paramą 2 savaitių laikotarpy. Per šį laiką Lazauskai surado Tamošiūnams tinkamą darbą.

Žinomas tremtinių geradaris P. Indrelė, iš 3268 W. Wabansia Ave., kurio „šeimynėle“ sudaro 20 parkviestų lietuvių iš Vokietijos, suieškojo atvykusiems patogų ir gražų butą.

Dabar Tamošiūnai yra gerai įsikūrę ir labai dėkoja savo sponoriams p. Lazauskams ir p. P. Indrelei.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar būdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai Reikale pašaukit: atvyksim i jūsų namus su vainiku paveikslais išrinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

„NAUJIENOS“ — NEISSEMIAMAS ŽINYNAS IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITITI IR PLATINTI

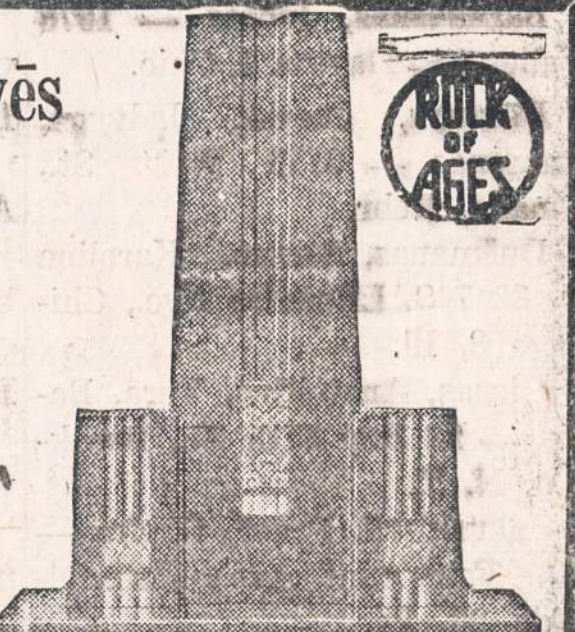
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet

PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKAS & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139

Tiesiai šioje vietoje mūsų mieste dalyvauja gaminti koplyčias, arklius, žvėries

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šestadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chigagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE.

CICCERO, ILL.

TEL. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 7-4908

1 Metų Mirties Sukaktuvės

WALTER BUCHINSKI
GYVENO 11853 S. MICHIGAN AVE.

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 17 dieną, 1949 m., sulaukęs pusės amžiaus, Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., šiluvos parapijoje, Tytuvėnų kaime.

Paliko didžiulę nuliūdime: žmona Salomėja, pagal tėvus Valaika; 4 dukterys: Alice Kinsley, žentas William A.; Helen Dion, Bernice Niner, žentas James; Irene Horvath, žentas Edward S.; 4 anūkai, svogeris Ignacas. Utiakas ir jo 2 sūnus: Alfred, jo žmona Mildred; Robert, jo žmona Judy ir jų šeimos, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Liūdnam atminimui mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos Sv. Mieso Visu šventu bažnyčioje rugpiučio 19 dieną, 1950 m., 7:00 val. ryto. Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus po numeriu: 11853 So. Michigan Avenue.

Mes Taves, mūsų brangūs vyrai ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Nuliūde lieka:

Žmona, Dukterys, Zentai, Anūkai, Svogeris ir Giminės.

NAUJIENU DIENRAŠČIO

SEKMADIENI,

LIBERTY SODE

GEGUŽINĖ

RUGPIŪČIO - AUGUST 20 D.

Willow Springs, Illinois

DOVANOS

PHILCO IR RCA RADIO APARATAI, HOOVER DULKIŲ SIURBLYS

DOVANOS

MŪSŲ KULTŪROS BARE

—Poetas, kelių veikalų autorius Jūras Klementas, iš tremties gyvenimo persikėlęs gyventi Brazilijon, pradėjo leisti mėnesinį žurnale „Garnys“. Žurnalo adresas: Rua des Sauda tes 57, Sao Paulo, Brazil.

Žurnalo atsakomuoju redaktorium pasirašo Jonas Vigilis. Jis yra Brazilijoj gimęs, ten karo mokyklą baigęs ir visą laiką uoliai lietuvių gyvenime dalyvaus.

—Prieš 23 metus Argentinoje pradėjo eiti savaitraštis „Argentinos Lietuvių Balsas“, kurio jau išėjo 900 numerių. Štai kaip skaičiai to savaitraščio 23 metai atrodo. Viso jo išėjo du milijonai septyni šimtai tūkstančių egzempliorių. Per tą laiką popieriaus suvartota 135 tonos. Skaitant, kad redaktorius ir leidėjas per dieną dirbo abudu kartu 16 valandų, tai viso susidaro 39 su puse darbo metai.

—Buves Brazilijoje ėjusio savaitraščio „Aidai“ redaktorius Antanas Dutkus ruošiasi greitai laikui išleisti Brazilijos lietuvių

istoriją.

Tam veikalui medžiaga stropiai renkama. Norima aprašyti ne vien tik kultūrinis Brazilijos lietuvių gyvenimas, bet taip pat jų ūkiškas pajėgumas ir visa kita, kas liečia Brazilijos mūsų išeivijos gyvenimą. Brazilijos istorija bus pajavinta įvairiomis nuotraukomis, kurios būdingos tenyčiam lietuvių gyvenimui.

Antanas Dutkus prašo visų Brazilijos turimų iš lietuvių gyvenimo medžiagą jam siųsti šiuo adresu: A. Dutkus, Rua da Mocca 1681, Sao Paulo, Brazil.

—Marija K. Narbutienė Buenos Aires lietuviams karts nuo karto sudaro dainų koncertus. Ji turi gerą soprano balsą. Kilmė ji yra čekų tautybės, bet ištėjęs už lietuvių. Gera išmoko lietuviškai ir gražiai lietuvių dainas dainuoja. Dainų meno ji mokėsi Vienoje pas Engelhard ir Langer ir Kaune pas Kačanauską ir Pavlovą. Be to, ji dar dainavimo studijas gilinino Romoje ir Vokietijoje.

—Romoje buvęs judrus lietuvių

vių kultūrinis gyvenimas dabar apmirsta, nes žymesni mūsų kultūrininkai kitur išsikelia gyventi.

Čia seniau gyveno kultūrininkai K. Gineitis, Petras Vaškys, Janukevičius su žmona, Katiliūtė su vyru ir sūnum, Dr. Talat-Kelpša ir kiti jau nuo pereitų metų pabaigos persikėlę gyventi į JAV.

—Buenos Aires Beatrice K. Kebelenė vienos lietuviams scenos mėgėjas parežisuoja. Jos pastangomis čia buvo suvaidinta Gerhard Hauptmano dviejų dalių poema „Hanelė“.

Detroit, Mich.

Bendras Amerikos šalpos fondas laikė 76 skyriaus susirinkimą rugpiučio 3 d. Buvo išduotas džiuginantis raportas, iš praėjusio pikniko, kuris įvyko liepos 23 d. Piknikas buvo gražus ir sėkmingas visais atžvilgiais. Pelnas liko netoli \$370. Pikniko laiką dar įsirašė apie 50 naujų narių į BALF 76 skyrių. Keli geriausiai dretiočiai paaukojo po kiek BALFO reikalams. Kestutis Černiauskas \$5.00, Mykolas Repšus \$5.00, Paul Molis \$5.00; po \$2.00—Ona Kralavičienė ir Marijona Bekerytė; po \$1.00—Juozas Murinas ir Lucija Kairienė.

76 skyr. pirmininkė E. Paurazienė skyriaus ir komisijos vardu labai širdingai dėkojo visiems darbininkams, kurie taip nuoširdžiai ir sutartinai pasidarbavo. Tiek senesnieji, tiek naujākūriai dirbo taip, kad iš tikrųjų buvo malonu ir žiūrėti. Visiems, kas tik kuo nors prisidėjo prie šio šalpos darbo, priklauso didžiausia padėka.

Dabar mūsų BALFO 76 skyr. eina prie dar didesnio ir svarbesnio darbo, būtent yra užsi-

bręžta suorganizuoti vieša rinkliava (Tag Day). Tuo reikalu jau išrinkta ir komisija, kuriai teks pasidalinti darbus. Rinkliavos laikas yra numatytas rugsėjo (Sept.) 30 d., šeštadienį, tik dar nežinoma, ar bus galima gauti leidimą iš miesto valdybos tai diana. Būtų malonu, kad jau tuojau pradėtų užsiregistruoti rinkėjai, kurių reikės labai daug. Malonėkite registruotis pas M. Kučinskienę, 2008 Hubbard Ave., TA. 5-0234; Antaną Naruševičių, 3550 Bagley St., TA. 5-5947. Vėliau bus paskelbta ir daugiau viety.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 352 kuopa laikė savo eilinį susirinkimą rugpiučio 6 d. Buvo nutarta surengti draugišką vakarą naujų narių supažindinimui su senaisiais nariais bei ilgamečiais veikėjais. Toks vakaras įvyks lapkričio 4 d. buvusiame Lietuvių svetainėje, Vernor Hy. ir 25th St. Yra pageidaujama, kad kitos draugijos susilauktų nuo parengimų tą dieną.

Žiburėlio draugijos Detroito skyrius rengia draugišką išvažiavimą ir šeimynišką pietų ponų Kriaučiūnų vasarnamyje prie Cooley ežero. Išvažiavimas įvyks rugpiučio 27 dieną. Norintieji dalyvauti malonėkite užsiregistruoti pas komisijos narius iš anksto. Komisiją sudaro M. L. Balchūnas, Dr. J. Brunza, F. Motuzas, F. Yuzėnas ir B. Kebelaitienė.

Dalyvaudami ne tik praleisite smagiai laiką ant ežero kranto malonioje draugijoje, bet ir paremsite žiburėlio naudingus šalpos darbus.

—B. K.

Cleveland, Ohio

Tremtinių Draugijos narių susirinkimas

Š. m. rugpiučio mėn. 20 d. 11 val. 30 min. (po pamaldų) Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave. šaukiamas Tremtinių Draugijos narių susirinkimas. Naujoji valdyba padarys atitinkamus pranešimus aktualiais tolimesnės veiklos klausimais. Visus narius ir naujai į Clevelandą atvykusius tremtinius prašome ko skaitlingiausiai susirinkime dalyvauti.

Clevelando Tremtinių Dr-jos Valdyba.

Michigan City, Ind.

„LIETUVIŲ DIENA“ įvyks rugsėjo 17-tą dieną 1950 m. International Friendship Gardens, Michigan City, Indiana, vieton rugsėjo 10 dienos, kaip buvo skelbta.

Mrs. M. Miksis, korespondentė

—Pietų Korėjos vyriausybė nutarė perkelti sostinę 25 mylias į rytus. Iki šio mėto Taegu buvo laikinoji Korėjos sostinė. Priešio jėgos nori šį miestą okupuoti.

DŪMAI

Jau neprisimenu kuriais metais Kauno vartotojų kooperatinė bendrovė „Parama“ pastatė netoli Nemuno ties Daukanto gatve didžiulę modernią duonos kepyklą. Virš visų miesto namų stiebės tos kepyklos kaminas. Kepykla dirbo dieną ir naktį, tai dieną ir naktį iš to kamino rūko dūmai, kartais suodžiai žemyn dribo. Netoli tos kepyklos gyveno namų savininkas visuomenės veikėjas, bankininkas J. Digrys. Jis greitai pajuto, kad į jo namus pro langus veržiasi svetimi dūmai, o kartais net suodžių kambariuose atsiranda. „Paramos“ valdyboje jis pakėlė triukšmą, pagrąsino teismu, žadėjo skųsti, jei „Parama“ nesuvaldys savo karčiųjų ir tirštųjų dūmų.

Kilo klausimas, kas daryti? Tikrai nėra smagu, kai svetimi dūmai akis graužia. „Paramos“ kooperatyvo valdybos pirmininkas ir direktorius J. Pakalka tuoj išvyko į Vokietiją susirasti dumtraukiuose nusimanantį vyrą, mokantį nors ir svetimus dūmus suvaldyti. Ten būta tokios firmos, kurios specialybė buvo kaminai ir dūmai... Ir neilgai trukus, į Kauną atvyko kaminų meistras. „Paramos“ kepyklai jis išriėtė antrą aukštą aukštutėlį kaminą, gal du kartu aukštesnį už svetimų dūmų nemėgstančio J. Digrio namus. Dabar jau eję per tą kaminą dūmai aukštai padangėse skraidė ir jokių suodžių neturėjo, kitaip — jie nebuvo tirštieji.

Kepyklos antrasis kaminas taip pat buvo kiek pailgintas ir taip pertvarkytas, kad dūmai jo nelandžiotų po svetimų namus ir nerūtų jų suodžiams.

„Paramai“ tai kaštavo keletą tūkstančių litų, bet visi buvo patenkinti. Juo labiau, kad ir Kauno miesto tėvai tuomet susirūpino miesto imonių dūmais ir pradėjo juos tvarkyti. J. Digrys buvo patenkintas būklę laimėjęs ir iš viso dūmų klausimą pastūmėjęs pirmyn. „Paramos“ valdyba kartu su jos pirmininku aukštą kaminą pro kepyklos stogą iškišė, džiaugėsi ir, rodos, ta pačia proga buvo sudaryta kažkas panašaus į juktuves ar sugertuves, ar užkandines. Žodžiu, buvo klumpių sunėsimas, kurių metu būta prakalbų, kalbų ir pasididžiavimo dūmus suvaldyti.

Kaip gaila, kad Kauno vartotojų kooperatinės bendrovės „Paramos“ valdybos buvęs pirmininkas J. Pakalka apsigyveno New Yorke, o J. Digrys gyvena Austrijos sostinėje Vienoje.

Jei juodu gyventų Čikagoje kartu gal vėl pradėtų vienas

kitam leisti dūmus į akis. Tuomet tarp juodviečių kiltų taikus ginčas, ir to ginčo pasėkoje rasi ir čia dūmams būtų nurodyta priderama vieta. Gal tuomet rytais dvokiančius dūmus rydami nesigrožėtume, kai kiemuose ar tiesiai gatvėje viešai ir atvirai deginamos įvairios šiukšlės. O gal tuomet ir iš kai kurių imonių kaminų siaubingai nerūktų dūmai pažemėje suodžių sluoksnį klodami.

Gaila, kad šiame dideliame mieste iki šiol neatsirado tokių vyrų, kurie susiginčytų dėl svetimų visiems akis graužiančių dūmų.

Paramiškis

„Naujienu“ parengimo darbininkai

„Naujienu“ piknike sekmdienį, rugpiučio - Aug. 20 d., Liberty Grove, Willow Springs, Ill., patarnaus žemiau išvardyti asmenys. Jie prašomi atvykti į daržą 11 val. ryto.

Julius Sireika,
A. Sireika,
Stanley,
J. Baličas,
A. Kantrim,
E. Erengis,
W. R. Rage,
K. Deveikis,
Mrs. P. Miller,
K. J. Radzvilas,
A. Norbutas,
Wm. Mankus,
Shumakar Jr.
Mrs. O. Dovgin & Co.

Komisija

DR. E. MARKUNAS

Lietuvio Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas: WALbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIŲ REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akinių Egaminavimas
Akinių Pritaikymas
Ir Lensų Patalymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas: WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakarų kasdien
Išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3

SAVAITRAŠTIS

“ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS”

U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai

Galima išsirašyti per „Naujienu“ arba tiesiogiai, adresuojant:

“A. L. Balsas”

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudama akių karščių, atitai-
so trumparegystę ir tolgaregystę.
Prirengia teisingai akinius. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektriniais parodmeniais
mažiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiamą į mokyklos vaikus.
Vaziuoją į namus.
Val: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v.
Seredomis iki 6 valandos vakaro,
o Nedėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.

Phone YArds 7-1373

Dr. Kazimieras

MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-
taiso kreivas akis be operacijos,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti,
negalite siūlo iverti ir adatą, akys
bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skai-
tyti, užleikit pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekainuos.
Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kaibu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1329

Pritaiko Akinus

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampus 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p.

CEMENTINIS DARBAS

Saukti HEMlock 4-5758

RODMAN BROTHERS

PILNAS PATARNAVIMAS

Saugiai, Laidžiai, Kėlimai

Beismento ir Garso Grindys

Masino, Pagrindai

HEMLOCK 4-5758

Vakaras, Sekm. ir Šventadieniais Saukti

HEMLOCK 4-5758 Klausiti Albert

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis

(Musk Roots) auga

ir Lietuvoje, ir ten

ją vadina begaline,

nes niekas nėra su-

radęs jos galo. Prieš

200 metų Lietuviai

gydydavosi Begaline šaknimi

nuo aziatiškos choleros, nuo vi-

sokių karščiavimų drugin, nuo

vidurių uždegimų ir atliuosavi-

mui surakintų ir neveiklių sana-

rių. Begalinė gera nuo visokių

nervų ligų, nuo geltligės, nuo

isterijų; kiti vartoja begalinę ir

nuo nuomorio ir paraližiaus.

Pasidaryk begalinės arbatos ir

gerk. Prisiunčiam į jūsų namus.

Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00

dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway

South Boston 27, Mass.

“Naujienu” — tai Lietu-

vių Visuomenės Kultū-

ros Tvirtovė

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams .90
Vienam mėnesiui .30
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 4c.
Savaitei .25
Mėnesiui .90

Užsienioose:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Naujas Indijos Planas

Indijos delegatas Sir General N. Rau ketina pasiūlyti JT Saugumo Tarybai naują planą Korėjos problemai išspręsti: kad komitetui, sudarytam iš šešių nentolatinių Saugumo Tarybos narių, būtų pavesta ta problemą studijuoti ir paskui pateikti visai Saugumo Tarybai savo rekomendacijas, kaip pabaigti Korėjos karą ir padėti jai susivienyti ir įsikurti, kaip nepriklausomai valstybei. Kol komitetas šituos klausimus svarstys, Saugumo Taryba turi nutraukti savo posėdžius.

Šešios valstybės, iš kurių siūloma sudaryti šitą komitetą, yra šios: Indija, Ecuador, Egiptas, Norvegija, Kuba ir Jugoslavija.

Pirmiau Indija siūlė baigti Korėjos konfliktą, priėmus Kinijos komunistų atstovą į Saugumo Tarybą. Washingtonas tą sumanymą atmetė, nurodymas, kad Kinijos atstovybės klausimas Jungtinėse Tautose neturi nieko bendra su Korėjos klausimu.

Naujasis planas geresnis, nes jisai nereikalauja tiesioginės nuolaidos agresorių globėjai, Rusijai. Ji priėmus, Saugumo Tarybai nebereikėtų posėdžiauti per rugpjūčio mėnesį, kada pirmininko kedėje sėdi Malikas. Jo chamiški burnojimai prieš Jungtines Valstybes įkyrėjo viems.

Bet šitas planas nieko neišsprendžia, o tik atideda klausimo sprendimą tolesniam laikui. Šešių narių komiteto rekomendacijas vistiek turės svarstyti visa Saugumo Taryba ir Stalino delegatas galės panaudoti "veto" teisę.

Tad ar ne geriau būtų perkelti Korėjos klausimą tiesiog į visuotinį Jungtinių Tautų susirinkimą, kuris turės įvykti ne vėliau, kaip rugsėjo mėn.?

Vergų Darbo Stovyklos Rusijoje

Amerikos Darbo Federacija ir kitos darbininkų organizacijos surinko galybę medžiagos apie prievartos darbą Sovietų Sąjungoje ir, ją pasiremddama, Britanijos delegacija Jungtinių Tautų Ekonominėje ir Kultūrinėje Taryboje iškėlė formalų kaltinimą Sovietams, kad jie save teritorijoje laiko vergus.

Britų delegacijos apskaičiavimu, Rusijos privalomo darbo stovyklose yra per 10 milijonų vergų. Delegacijos pirmininkas G. T. Corley Smith pareiškė, kad tas apskaičiavimas veikiausiai yra per žemas, nes per kelis paskutinius metus žmonės buvo masėmis gabenami į stovyklas iš Maskvos pavergtų kraštų. Vien tik iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir kai kurių kitų mažesniųjų respublikų buvo išvežta apie 3 milijonai žmonių.

Formaliai apkaltinusi Sovietų Sąjungą, britų delegacija Ekonominės ir Socialinės Tarybos posėdyje, Ženevoje, pasiūlė Kremlui: tegu jisai įrodo, kad kaltinime pateikti faktai netikri.

Geriausias įrodymas būtų leisti užsienio darbininkų organizacijų atstovams nuvykti į Sovietų Sąjungą ir tas

darbą stovyklas apžiūrėti. Sovietų valdžia įtikinėja publiką, kad tai esančios "pataisos ir auklėjimo" įstaigos. Tačiau tūkstančiai žmonių, karo metu iš tų stovyklų paleistų (ir paimtų į kariuomenę) arba pabėgusių, liudija, kad tenai viešpatauja tikra vergovė: stovyklų kaliniai neturi jokių teisių, jie dirba tik už pavalgymą, o maistas toks prastas, kad žmonės visą laiką alkani; darbo laikas labai ilgas — po 10, po 12 ir net po 16 valandų į dieną; barakai, kuriuose kaliniai gyvena, purvini ir žiemą neapsildomi; ligoniai retai tegauva kokią mediciną pagalbą, todėl mirtingumas tarpe kalinių pasibaisėtinas.

Nė caro katorgoje nebuvo taip nežmoniškai elgiama si su kaliniais. Bet carizmo laikais didžiausias kalinių skaičius katorgoje ir Sibiro tremtyje siekė ne daugiau 5,000. O sovietinėse vergų darbo stovyklose yra tarp 10 ir 15 milijonų! — t. y. du arba tris tūkstančius kartų daugiau.

Toks Stalino "socializmas"!

Pabėgo Buves Ministeris

Buves ūkio ministeris rytinės Vokietijos provincijoje Mecklenburge Dr. Siegfried Witte pabėgo iš sovietų zonos kėlėjimo ir atvyko į vakarinį Berlyną.

Witte yra krikščionių demokratų partijos narys. Komunistai jį suėmė sausio 30 d., kaltindami "ekonominiu sabotazu". Panašiu būdu yra persekiojami ir liberalų demokratų partijos veikėjai, nors jų partija formaliai nėra uždrausta.

APŽVALGA

EUROPOS ARMIA — BEPROTYSTĖ

Europos. Patariamasis Seimas, susirinkęs Strasbūre, priėmė didele balsų dauguma Churchillio pasiūlytą rezoliuciją, kad turi būti sukurta Europos armija Europos apsigynimo ministerio priežiūroje.

Šitą buv. Britanijos premjero sumanymą parėmė Belgijos socialistų vadas ir Europos Patariamąjo Seimo prezidentas Paul Henri Spaak, Prancūzijos delegatas ir Vakarinių Vokietijos atstovas Carlo Schmidt. Jį giria daugelis Amerikos laikraščių.

Bet užsienio korespondentas William H. Stoneman praneša iš Paryžiaus, kad vakarinių šalių karo ekspertai žiūri į "Europos armijos" idėją labai skeptiškai. Europos "apsigynimo ministerija" jį laiko tiesiog bepročių fantazija.

Iš tikrųjų, kaip gali būti įsteigta Europos apsigynimo ministerija, jeigu nėra Europos valdžios? Kas ją išlaikys? Iš kur ji ims pinigų "Europos armijai" apginkluoti?

Visas šitas Churchillio sumanymas, sako Stoneman, gali tiktai sutrukdyti Jungtinių Valstybių, D. Britanijos ir kitų Šiaurės Atlanto pakto šalių pastangas sustiprinti Vakarų Europos tautų ginkluotą jėgą, kad jos galėtų atsigrąžinti nuo gresiančios Sovietų agresijos. Įsivaizdavimas, kad jas apgins kokia ten "Europos armija", jas vėl užmigdys ir jos nematys reikalo kelti mokes-

čius apsigynimo išlaidoms apmokėti.

Tiesa, Strasbūro susirinkime pasireiškė pilnai pateisinta Patariamąjo Seimo dalyvių nekantrybė dėl Europos valdžių nerangumo ir nesugebėjimo veikti pavojaus akivaizdoje. Bet tas valdžias reikia skatinti, kad jos sukrustų. Reikia daryti į jas spaudimą per viešąją opinioniją, parodant žmonėms, koks pavojus jiems gresia iš bolševizmo pusės. Vakarų Europa turi 300 milijonų gyventojų, geriau apšviestų, negu bet kurios kitos pasaulio srities gyventojai; ji turi aukštą išvystytą pramonę ir technikinį gabumą, su kuriuo Sovietų imperija negali nė iš tolo lygintis.

Europos Patariamasis Seimas neturi jokios galios veikti. Veikti turi atskiros valdžios. Jeigu jos nedidins savo karo biudžetų ir nekurs didesnių armijų, tai Vakarų Europai teks visą laiką gyventi baimėje, kad vieną gražią dieną ją gali sutrempti raudonosios Stalino gaujos.

Dabar reikia ne Churchillio fantazijų, o realaus darbo. Šiaurės Atlanto pakto valstybės paruošė bendrą apsigynimo planą, kuris pasako, kiek ir kokios rūšies ginkluotų jėgų privalo duoti kiekviena šalis. Šitas planas turėtų būti nedelsiant vykdomas.

—Prekybos departamentas tvirtina, kad niekad JAV pramonė negamins tiek prekių, kiek ji pagamins paskutiniu pusmečiu.

KINIJOS KOMUNISTAI PRAŠO MASKVOS PAGALBOS

Frederick Kuh rašo iš Londono, kad anglai patyrė, jogei tarp Maskvos ir Peipingo (Pekino) pasireiškė nesutikimai. Kinijos komunistai reikalauja, kad Maskva prižadėtų jiems pilną pagalbą, jeigu jie įsivels į karą su Jungtinėmis Valstybėmis dėl Foromozos.

Vasario mėn. Mao Tze-tung pasirašė Maskvoje karo sąjungos sutartį tarp Rusijos ir Kinijos, bet rusai ir kinai nevienodai aiškina jos turinį. Sutartyje pasakyta, kad Sovietų Sąjunga ir Kinijos "liaudies respublika" teiks viena kitai militarinę pagalbą prieš Japonijos agresiją "arba kurios kitos valstybės, kuri susijungtų su Japonija tiesioginiu arba netiesioginiu būdu agresijos veiksmuose".

Jungtinės Valstybės nutarė neleisti Kinijos komunistams įsiveržti į Formozą. Jeigu Mao Tze-tung kėsintųsi tą salą užkariauti, Jungtinės Valstybės pasipriešintų ginkluota jėga.

Kinijos komunistų vadai sako, kad Jungtinių Valstybių pasipriešinimas būtų agresija prieš "liaudies respubliką" (nes Formozą "priklauso" Kinijai). O kadangi Jungtinės Valstybės naudotų Japoniją, kaip karo veiksmų bazę, giindamos Formozą, tai čia būtų kartu Jungtinių Valstybių ir Japonijos agresija. Tokiu atveju Rusija turės duoti pagalbą Kinijos komunistų vyriausybei.

Bet Maskvą su šitokiu sutarties aiškinimu nesutinka. Dėl Formozos veltis į karą su Jungtinėmis Valstybėmis ji nenori. Todėl Mao Tze-tung labai nepatenkintas.

Anglai mano, kad Mao susipyks su Kremliaus ponais — parašais, kaip Jugoslavijos Tito. Turėdami tokią viltį, jie flirtuoja su Kinijos komunistais ir žurza prieš Washingtoną, kam jisai kišasi į Formozos ginčą.

Žmonės apanka nuo atomo bombos

WASHINGTON, D. C. —JAV gydytojai, tyrinėję atomo bombos įtaką į žmones, priejo išvados, kad ji kenkia akims.

Iš 1,000 Hirošimos gyventojų, buvusių 3,000 pėdų atstume nuo sprogdusios atomo bombos, 40 jau nemato, jiems susidarė kataraktos.

Gydytojai tvirtina, kad yra dar 40, kuriems netolimoje ateityje pasireišk kataraktos. Tai yra pirmi atomo bombos sprogdimo vaisiai, pasireiškę už kelių metų.

—Amerikos tankai vakar išnaikino šimtą komunistų, persikėlusius per Naktong upę Taegu miesto srityje.

250 TIKYBINIŲ SEKTŲ AMERIKOJE

Rašo V. P.

1. "Information Please Almanach" 1949 m. laidos sako, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1947-48 m. veikė 253 tikybinių sektos.

Žurnale "The American Mercury", šių metų kovo mėnesio laidoje, kunigas Alson J. Smith rašo, jog šalyje praktikuoja 212 tikybinių sektų. Be to, aiškina jis, esama dar bent 40 neregistruotų sektų, nes jos atsisako duoti žinių apie savo narių skaičių.

Kai kurie kiti autoriai mini panašias skaitlines. "Apvalumo" sumetimų šio rašinio antraštė kalba tik apie 250 sektų.

Nė Lietuva, nė bet kuri kita Europos ar kito kontinento šalis negali tikybinių sektų gausa lygintis su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis — išėjus, tur būt, vieną Indiją. Vartojant skelbimų žodžius, čia yra plačiausias tikybų pasirinkimas. Tik atsilankykite ir prisimieruokite. Tikrai galima vieną ir jums pritaikyti.

Taip, 250 tikybų.

Kai kam šitokia tikybų gausa nemaloni. Ir aukščiau minėtas kunigas Smith pastebi: kai kurios tų sektų atrodo įkyrus dalykas (nuisance), bet jos yra teisėtus mūsų Laisvės Medžio padaras. Susiaurinti jų laisvę reikėtų mūsų visų laisvę pavojui statyti.

Ties šiuo kunigo pareiškimu tenka sustoti.

Paneigimu teisių nors vienai iš 250 tikybinių sektų būtų padaryta tikybos laisvės varžymo pradžia. O pradžią padarius — rytoj ar poryt jau galėtų kilti sumanymas varžyti teises antros, trečios, ketvirtos, ir t. t. Kur varžymas besustotų? Tuo gi tarpu tenka atminti, kad milijonams žmonių tikybos laisvė yra viena pačių brangiausių, pagrindinių laisvių. Yra jų artimiausių su savo Dievu ir bažnyčia santykių teisė.

Kitas dalykas. Susiaurinimas laisvės vienoms sektoms veikiausiai reikštų erdvės plėtimą kitoms, galingesnėms, arba kuriai nors vienai sektai. Šitokiu atveju ta viena pataptų dominuojančia šalies tikyba, gi kitos pasidarytų tik pakenciamos pastumdėlės arba ir visai nepakenciamos.

Pagalčiau, ėmus cenzūruoti ar kitaip varžyti tikybines laisves, kodėl nepažaboti ir spaudos laisvės?

Šiandien Jungtinėse Amerikos Valstybėse mes neturime oficialios valdžios cenzūros. Bet yra mūsų tarpe ir šiandien žmonių — didžiai įtakingų žmonių — kurie pritaria spaudos cenzūrai ir praktikuoja

privacią cenzūrą; taip praktiškai spaudos cenzūrą Dėdės Sammo žemėje.

Šalia mano alkūnės štai gulio 1948 m. laidos knyga antraštė "Catholic Principles in Politics". Paruošė ją d. žymus Romos katalikų bažnyčios socialologas amerikiečiai. Vienas jų John A. Ryan, Trinity Kolegijos profesorius, o kitas Francis J. Boland, Notre Dame Universiteto profesorius.

Rodos, abu yra užtektinai stambūs katalikų šulai, bet ot puslapy ties įvadui eilutė atspausdinta: "Nihil Obstat, Arthur J. Scanlan, S.T.D., Censor Librorum". Tai reiškia katalikų bažnyčios cenzoriaus parašą.

Eilutė žemiau skamba: "Imprimatur, Francis J. Spellman, D.D., Archbishop of New York, New York, August 1, 1940". Taigi prie pirmojo cenzoriaus dar antras, pats arkivyskupas (dabar kardinolas).

O štai tik šiomis dienomis išėjusio žurnalo "Collier's" laidoje (gegužės 6, 1950) Lester Velie mini, kad palyginti neseniai, būtent 1927 m. gruodžio mėnesį, buvo įteiktas J. Valstybių Kongresui bilius (H. R. 7476) įvesti aštrią cenzūrą visiems žurnalams visame krašte. Bilius buvo "palaidotas", bet jis rodo, kad cenzūros mėgėjų esama ir J. Valstybių kongrese.

O kur judamųjų paveikslų cenzūra? Hollywoodo ekrano pramonė pati turi cenzorių tarybą su Eric Johnstonu prieškaktyje. Turi ten cenzorius ir katalikų bažnyčios vyriausybė. Rodos, to užtektų.

Bet neužtenka. Dar paskirose vyskupijose veikia lokalinės cenzorių grupės ir savivaldybių paskirti vietiniai cenzoriai (officialai ir neofficialūs). Mat, Amerikai, kaip ir kitoms šalims, praėity nestigo ir šiandien nestinga žmonių, kurie mano, kad jie geriausia žino, kas jų kaimynams tinka ar netinka matyti, klausytis ar skaityti.

Turint visa tai minty, kunigo Smith įspėjimas, kad užsimojimai siaurinti tikybinių sektų laisvę reikštų visų mūsų laisvės statymą pavojui, yra vertas dėmesio. Galima pasakyti, kad panašiai į dalyką žiūri daug amerikiečių — ir tikinčiųjų ir šaltai tikybės atžvilgiu nusiteikusių.

(Bus daugiau)

—Atstovų rūmai nutarė atšaukti pašto reikalų tvarkytojo Donaldson patvarkymą pašto išnešiojimui apriboti. Manoma, kad ir senatas panašiai nutars. Kongresas turės skirti daugiau pinigų pašto reikalams.

SENIAUSIOS LIETUVIŠKOS KATALIKŲ KNYGOS XVI-XVII AMŽIUJE

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

(Tęsinys)

Tai Balsas Sirdies pas Wieszpai Dieva, Panna Szewsziausia Maria ir Jo Szewntus Dangų Karataujencius szaukancios par giesmes... , kuris, greičiausia, ir buvo Šrubauskio sudarytas. Tiesa, seniausias mums žinomas to giesmyno leidimas yra išlikęs tik 1726 m., bet ir jame aiškiai yra parašyta, kad jis "dabar naujey Izduotas", taigi būta ir senesnio leidimo; be to, jame yra įdėtos dvi istorinės giesmės: "Giesme Ciesu Praėjusiu Lietuwoy" ir "Giesme Ciesu Nepakaju", kurios, nors senesniuose leidimuose ir neturėjo datos, o XIX a. gavo viena 1655 m., o kita 1603 m., bet iš aprašomų jos įvykių aišku, kad pirmoji apima 1663—1667 m. įvykius, o antroji 1655—1662 m. Taigi turėjo būti šio "Balso" leidimų ne tik XVIII a. pradžios, bet ir XVII a., net laiko prieš Šrubauskio mirtį, t. y. apie 1679 m., nes kitaip jis nebūtų galėjęs į "be piningų vardienėmis kajszioti". Be šių dviejų istorinių giesmių, visos kitos yra verstos iš lenkų kalbos, pritaikinus žemaičiams. Šios giesmės vėrto populiariausiomis giesmėmis ne tik Zemaityje, bet ir visoje

kitoje Lietuvoje, ir buvo daugelių kartų perspausdintos; bet daugumas senesniųjų jų leidimų dėl nuolatinio vartojimo yra dingę. Mes žinome šiuos tikrus ir spėjamus "Balso" leidimus: apie 1679 m., apie 1701 m., 1726, 1752, 1762 1768, 1774, apie 1780, apie 1784, 1790, 1798 1801 (du leidimai), 1802, 1806, 1808, 1814, 1817 ir 1818 m. — viso apie 20 leidimų. 1819 m. kunigas Vincentas Valmikiš, pasižadinęs Vincentu Martiniūnu iš Valmusų Vilniku, arba Valmiku "Balsą" pertvarkė, papildė savo ir kitų kunigų (B. Gailevičiaus) parašytomis naujomis giesmėmis ir išspausdino "Giesmių nobažny" vardu, pagrindu palikęs senąjį "Balsą Sirdies". 1823 m. šioms giesmėms buvo duotas pavadinimas "Kantyczkos zemaityszkos"; tuo vardu jos buvo išspausdintos 1826, 1829, 1830, 1831, 1834, 1837, 1840, 1844 ir 1850 m. Nors "Balsą Sirdies" perdirbinėdamas, Valmikiš ir turėjo prisitaikinti prie rusų cenzūros reikalavimų, tačiau ir tokios apkarpytos kantičkos vėliau išaukė cenzūros persekiojimus, ir dėl to 1852 m. dar kartą buvo perspausdintas senasis "Balsas Sirdies", o 1855 m. vyskupas Valančius pats perdirbo visas kantičkas ir paleido jas "Šventų giesmių" vardu, kurių 1656 m. pasirodė du leidimai ir po vieną 1860 m. ir 1861 m. Bet tos pačios kantičkos buvo iš pagrindu dar kartą M. Valančiaus perredaguotos 1858 m., kada tarp ko kita, prie jų buvo pridėtos ir A. Baranausko "Artojų giesmės šventos", ir išspausdintos kiek kitu vardu — "Kantyczkos arba knygos giesmių", ir jau padėjus po prakalbą Valan-

čiaus parašą, dėl ko jos greitai gavo Valančiaus kantičkų vardą, nors jis palyginti ir ne kiek čia naujies. Tuo vardu jos buvo išspausdintos 1858, 1860, 1862 (du kartus), 1863 ir 1864 m. Spaudos draudimo laiku šios Valančiaus kantičkos buvo kartojamos mažžiausia dvidešimt kartų ir, tik spaudą leidus, buvo jos dar keletą kartų pakartotos Prūsijoje, o paskiau pakeistos kitais, naujais giesmynais. Tuo būdu senasis Šrubauskio "Balsas Sirdies" įvairiomis redakcijomis susilaukė ne mažiau kaip šešiasdešimt leidimų.

Antrą Šrubauskio išleistą knygą Valančius vadina "Katekizmu lietuviszkų pypiszkų liezuwui". Seniau apie šį katekizmą teturėdamas tą vieną žinią, buvau taręs, kad tai Mažosios Lietuvos lietuviams katalikams skiriamas 1770 m. "Krikszczioniszkas Katalikiszkas Katekizmas", išspausdintas gotinėmis raidėmis, kuris kartu su "Prastu Pamokslu" per Klausimus ir per Atsakimus" buvo, kiek perdirbtas, 1772 m. pakartotas vieno "Prasto Pamokslu" vardu. Tačiau šis spėjimas buvo neteisingas, nes dabar, be jokios abejonės, iš dokumentinės medžiagos paaiškėjo, kad ir 1770 ir 1772 m. katekizmo ir pamokslu autorius buvo kitas jėzuitas Jonas Joskudas. Tačiau tuo pačiu laiku iš jėzuitų rankraštinio nekrologo pavyko visai tiksliai nustatyti ir aną Šrubauskio knygutę. Ten būtent parašyta, kad Šrubauskis "libellumque pro rudium informatione Lingua Lithuanica vulgavit, additis compendiosis actibus fidei, spei et charitatis, quos semper pro

rostris populo in fine recitandos ipse praeuauando prōpōnebat". Ir kaip tik yra žinomas 1725 m. išleistas Pamokšlas Krikszczioniszkas trumpay iszgulditas Ir su dalaydimu Wireshinju Per wiena Kuniga Soc. Jesu... izduotas, kurio paskutiniuose trijuose puslapiuose yra išspausdintas lietuviškas tekstas su lenkiškomis antraštimis "Akty przedniejsze Wiary, Akt Nadziei, Akt Miłosci i Akt Skruchy, Przedśięwzięte". Kadangi jokia kita knygutė tokio sąvaramiškio priedo neturi, tai čia negali būti abejonės, kad Šrubauskis kaip tik šią knygutę buvo ne tik parašęs, bet ir išleidęs, taigi kad jos pirmas leidimas turėjo pasirodyti dar Šrubauskiui esant gyvam, t. y. dar prieš 1680 m., apie 1679 m. Dar žinomi tos knygutės 1743 ir 1762 m. leidimai; bet gal jų buvo ir daugiau.

Dėl Sommervogelio Šrubauskiui priskiriamų "Dialogue polonais livonienne" (vietoje lituanienne), "Libellus de doctrina christiana" (lenkiškai) ir "Katechizm maly dla dzieci", tai visai galimas dalykas, kad tai yra tos pačios jau minėtos Šrubauskio knygos, nes Sommervogelis nei lietuviškai, nei lenkiškai visai nemokėdamas, ir prie kitų lietuviškų autorių dažniausia surašydavo viską, ką tik apie jų raštus pas kitus autorius surašydavo, nekreipdamas dėmesio į tai, kad tie jo šaltiniai kalba apie tas pačias knygas, tik įvairiai, įvairiomis kalbomis jas pavadina.

(Bus daugiau)

Tęsinys)

— Gink, Dieve, ne! — tvirtai paneigė šeimėninkas. — Būtu nemandagu iš mano pusės...

— Savaimė suprantama, kad aš to nepadarėsiu, ką sakau, — leisdamas kamuolių dūmų ir lyg juos sekdamas, kalbėjo Lemain, stengdamasis, kiek galima, ramiau. — Ne todėl, kad bijočiau draugo Stalino laimės, bet kad netektų ir tamstai patirti nemalonumų. Tai būtų labai nemandagus atsilyginimas už tamstos, draugas Žadanovski, nuoširdų atvirumą.

— Nemanau, kad tokiu atveju išliktų mane nemalonumai, — užsidega Žadanovski naują cigaretę. — Bet tamsta esi mūsų draugas ir, tikėjosi, būsi ateityje dar didesnis, o gal net palankus bendradarbis. Todėl nevertėtų pradėti mūsų susidraugavimą nuo panašių kivirčių...

— Kaip galėčiau su jumis bendradarbiauti, jei nesu komunistas, — atidžiai pasizvelgė į šeimėninką. — Esu senas keisti savo įsitikinimus.

— Ar tai reikia turėti komunistinius įsitikinimus, kad mums padėtų? — lyg nusistebėdamas pažvelgė dabar ir Žadanovskis į Lemain. — Užtenka tik suprasti, kad senas buržuazinis kapitalistinis pasaulis jau atgyveno savo amžių, ir atėjo laikas pakeisti jį tobulesne santvarka. Ar tamsta buvai carinėse santarkos šalininkas, kada jai tarnavai? Juk ne, aš tai gerai žinau...

— Iš ko tamsta spėjai, kad aš tarnavau carinėse santarkose? — šurkščiai, lyg užsigavęs, klausia Lemain.

— Mes visomet viską žinom apie žmones, su kuriais tenka turėti reikalų, — palankiai nusišypsojo Žadanovskis. — Draugas buvai gimnazijos mokytojas Leningrade. Juk taip?

Lemain pritariamai linktelėjo galva, atkreipdamas dėmesį, kad ir Žadanovskis jį dabar pavadino draugu.

— Kodėl gi draugas galėjai tarnauti carinėse santarkose, būdamas sieloje josios priešu, o dabar negalėjumėt padėti mums kurti naują pasaulį varguomenės laimė? — kaip socialistas, turėjęs mūsų pastangoms pritarti.

— Nesuprantu, kodėl draugas prisipyręs mane įkalbinėjai, — pasizvelgia į jį Lemain.

— Kam aš jums reikalingas? — Mums reikalingi gabūs ir talentingi asmenys. Jūs talentingesni, juo reikalingesni. Jie turi eiti su mumis vienoje eilėje, arba... — susilaikė mintelė, lyg susvyravęs: — arba juos turėsime sunaikinti. Kas ne su mumis, tasai mūsų priešas, — tai senas dėsnis, kurį irgi pasisavinom iš katalikų bažnyčios praktikos... Juk juo, talentingesnis ir gabesnis priešas, juo mums jis pavojingesnis. Negalime leisti sau prabangos globoti pavojingus mums žmones. Asmeniškai aš norėčiau jus, kaip talentingą kūrėją, apsaugoti nuo tokio pavojaus.

— Mačiau, kad šios rūšies pavojus man visai negresia, draugas Žadanovski, — atsiėjo Lemain. — Mūsų tauta per daug vertina savo seną demokratiską santvarką, kad parodytų ją pakeisti kita.

— Tuo atveju draugas labai klysti, patikėk man, — nusišypsojo Žadanovskis. — Septynios dešimtys liaudies mokytojų komunistų ten jau seniai veikia mūsų naudai. Visa jau nori prancūzų karta jau mūsų. Prancūzijoje seniai galėjome paimti valdžią į savo rankas ir — paimsime, kai pribrės reikalas.

Pirmasis Lemaino pojūtis buvo — griežtai paneigti Žadanovskio tvirtinimą. Bet pagalvojęs apie minį nuotakas dabartinėje, pokarinėje Prancūzijoje, susilaikė. Be abejo kraštui gresia didelis pavojus, nes iš tikrųjų žymi tautos dauguma yra užsikrėtusi komunizmo bacilomis. Išgydyti ją būtų nelengva, pareikalausiu milijonų aukų.

Gal gi nevertėtų griežtai atmesti Žadanovskio pasiūlymų, nors atsargumo dėlei.

— Ar draugas savo iniciatyva siūlė man padėti jums kurti naują pasaulį? — pabrėždamas paskutiniuosius žodžius, ironiškai nusišypsojo Lemain.

Patiekęs šį klausimą, pajuto nemalonų jo prieskonį. Nejauku, jei Žadanovskis išaiškintų sau jį, kaip patikimą.

— Ir savo ir ne savo, turėjau prisipažinti, — ramiai aiškina jam šeimėninkas. — Būtu mums labai naudingas, kaip kiekviena palanki mums inteligentiška jėga. Abelsai inteligentiška, ypač savąja, labai vertinama, jei tik ji mums nesipriešina ir sąžiningai atlieka pavadamą jai darbą. Vėl gi kito išėjimo mūsų inteligentiškai neturi, kaip neturėjo caro laikais. Juk ji, mūsų akys, tokis pat proletariatas, kaip ir darbininkai... Na, o jeigu kurie mėgintų priešintis ir trukdyti mums... Tokieais atvejais esame be pasigailėjimo. Mūsų sprendimai skubūs, bet ne gailestinę. Visa inteligentiška elita arba turi mums tarnauti, arba ji visai nereikalinga ir, kaip tokią, neturi teisės egzistuoti...

— Draugas mane tiek nušėdina, jog man lieka tik skubiausiai bėgti, kelnes pasirašyti, ir iš čia ir iš Prancūzijos, — nusišypsojo, lyg juokaudamas.

— Kur tamsta, draugas Lemain, bėgsi? — juokauja ir Žadanovskis. — Europoje surasime visur ir galim nebūti tokie palankūs, kaip dabar... — Ne tiek dar bėsiu, pasaulis platus, — juokauja su linksmu šypsena ir Lemain. — Palieka dar Amerika, Sąjunga, Šiaurės Amerikos Valstybės. Manau, ten manęs tamstos nepasieks.

— Bet ką ten tamsta, vargšas pabėgėlis, veiktuomet. Juk ten jūs, prancūzus, laiko ant raiščių žmonių. Pirmojo pasaulinio karo metu amerikiečiai labai nusipenėjo ir pasipūtė, kaip kraujo prisiūtių pusios arkės, tiek pramonininkai, tiek ir darbininkai. Pramonininkus — imk juos, velniai! Bet kad visi darbininkai ten baisyti demoralizavosi. Jie pergerai jaučiasi, kad pagedautų permainingi! Jie gyvena tik pilvui ir socialiniai klausimai, socialinė lygybė, socialinis teisingumas jų nedomina. Darbininkijos tarpe, pasakysiu tamstai atvirai, nerandame tinkamos dirvos — jie, darbininkai, per daug tamsūs ir sotūs... Tiesa, mūsų idėjomis palankūs, ir net labai palankūs, vidutiniai inteligentiški sluoksniai, nes tie sluoksniai jaučiasi materialiai ir moraliai nukriausti. Jų padėtis nuolat sunkėja, nes jų darbas žymiai mažiau atlyginamas, negu paprasto darbininko, jų išsilavinimas, inteligencija nevertinama, jie patys negerbiami, nes ten gerbiamas tik pinigais ir taciai, kuris jo turi. Jiems gi, šių sluoksnių žmonės, susikrauti to pinigų nėra galimybės. Žinai, draugas, kaip ten žmogus apibūdinamas? Paprastai sakoma: jis vertas tūkstančio dolerių, o kitas — dešimties tūkstančių, trečias — šimto tūkstančių. Vienų žodžių, žmogaus vertė pareina ne nuo jo gabumų, proto, išsilavinimo, bet nuo to, kiek jis turi sutaupę dolerių...

(Bus daugiau)

Sekant "Istoriją Chicago Lietuvos" prieš septynioliasdešimt metų Chicagoje lietuvių vardas nebuvo žinomas. Jei ir lietuvių gyveno, tai apie juos niekas nežinojo, nes jie jokios organizacijos neturėjo.

1884 m. jau Chicagoje buvo tiek lietuvių, kad jie įsteigė pirmą lietuvių pašalpinę šv. Jurgio draugiją. Tai buvęs drąsus ir ryžtingas lietuvių žygis, nes iki to laiko jie visi glaudėsi prie lenkų katalikiškų parapijų ir dalyvavo jų draugijose.

Toji draugija ar, tai dėl narių stokos, ar tai dėl nebuvimo patyrusių veikėjų greitai iširo.

1886 m. spalio 24 d. buvo įkurta antra lietuvių draugija šv. Kazimiero vardu. Tai draugija iki šios dienos gyvuoja ir savo veiklą yra plačiai išplėtusi. Jei seniau ji buvo vien tik pašalpinė draugija, tai dabar jau kultūros ir švietimo reikalai labai papūpo.

Idomu, kad toji draugija anuomet buvo įsikūrusi ne vien tik pašalpių reikalais, bet jos nariams rūpėjo, kad lietuviai bent vėlykine išpažintį galėtų savo gimtoji kalba atlikti. Kasmet anuomet vėlykiniai išpažinėčiai jie pasikviesdavo kun. Juodišį iš Brooklyno, N. Y., ar kun. Čižauską iš South Bend, Ind.

Nuo 1890 m. lietuvių skaičius Chicagoje pradėjo sparčiai augti. Čia būta daug uždarbių ruošiant 1893 m. pasaulinę parodą, o taip pat daug kas ėjo į skerdyklas dirbti, tai yra į "Stock Yard's", toje apylinkėje daugiausia tais laikais lietuvių apsigyveno.

1891 m. Chicagoje įkurta antra lietuvių tautinė draugija, tai Didžiojo Kunigaikščio Gedimino.

1892 m. įsikuria pirmoji lietuvių katalikų šv. Jurgio parapija. Tais pačiais metais įsteigta "Apveizdos Dievo" draugija, "Lietuviško Mokslo Darugystė", šv. Jurgio ir "Teatrališka draugystė".

"Lietuviško Mokslo Draugystė" greitai pakriko; jos įkūrėjas buvo Jonas Grinius.

Tais pačiais metais "Teatrališka draugystė" bene pirmą kartą Chicagoje pasirodė scenoje su veikalų "Kova po Gruenvaldu". Ir čia vyriausias scenos darbininkas buvo Jonas Grinius. Idomu, kad tuometinis lietuvių parapijos klebonas kun. Kelesinskis uždraudė savo parapičiams eiti į tą teatrą.

Tų pačių metų gruodžio 10 d. pradėjo eiti pirmas lietuvių laikraštis Chicagoj "Lietuva". Laikraščio leidėjas buvo St. Roško, o redaktorius Jonas Grinius.

Tais metais Chicagoj pradėjo veikti lietuvių tarpe politiškas klubas ir atsirado keletas verslininkų: fotografas Jankauskas, laivokarčių agentas Savickas, 6 salūninkai: J. Dzeltuvas, P. Azukas, J. Šimkevičius, J. Gustaitis, A. Šukevičius ir J. Bucevičius.

1892 metai buvę lietuvių tarpe didelio tautinio pakilimo ir visuomeninės veiklos metai.

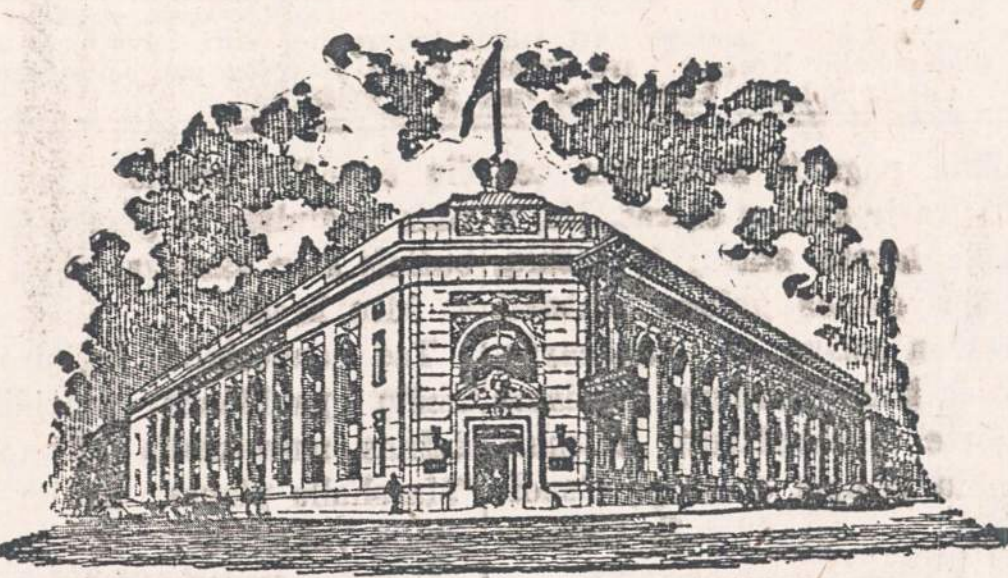
1893 m. įsikuria keturios pašalpinės draugijos ir "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje" kuopa. Be bažnytinių draugijų tada įsteigė muzikantų draugiją, Simano Daukanto, kurios

tikslas buvo rūpintis mokslu ir kultūra.

1894 m. Chicago lietuvių susimetė į vietos politiką ir tuo tikslu įsteigė net 9 politiškus republikonų klubus, kurie greitai vienas po kito išnyko. Visi tie klubai sudarė "Lithuanian American Republican League". Kadangi kai kurie tų klubų buvo įsiregistravę kitu vardu, būtent "Illinois Lithuanian Republican Alliance", tai, prisidėjus tarp tų klubų konkurencijai, darbas sklandžiai neėjo. Republikonams miesto rinkimus laimėjus, nemaža lietuvių ten gavo darbo. Keturiems metams praslinkus, miesto rinkimus demokratai laimėjo ir lietuvių republikonų veikla pradėjo silpnėti ir irti.

Taupykite Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000. Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois. JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR. TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141. Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

PATRUKE ŽMONES! Atsiminkite šitą! Daug žmonių klausia kokia priežastis, kad mano raptūra tokia didelė DABAR. Kai aš pradėjau nešioti paraštį (Truss), mano raptūra (patrukas) buvo maža. Taip! Daugelis jūsų anksčiau ar vėliau turite tą pačią bėdą, kaip ir kiti, jeigu JUS nesiojate NETINKAMĄ paraštį arba nepaisote SAVO mažo patruko šandien. Rytoj gali atsirasti DIDELIS gūžas arba BLOGIAU. Galvok, teisingai, kol JUSŲ raptūra dar maža. Kodėl kentėti ilgiau? Vertingas patarimas DYKAI Jauskis smagiai. Gaukit patarimą DABAR. Ateikit pabandyti ir MATYKIT naują moksliskai išplanuotą "HOLD UP" raptūrą palaikytoja, kuris skirtingas nuo bile kurių, kurį jūs turėjote. Niekur kitur geriau. Palaiko raumenis daikte, kad raptūra LAIKYTŲSI AUKŠTYN ir VIDUJ, kad nesiveržtų. Nespaudžia praturkintu raumenu ir nepadarys trūkimo didesniu. Nėra kojų dirželių arba elastisko diržo. DYKAI pasitarimas kasdien nuo 10-6. Kainos \$15.00 ir aukščiau.

HUB RUPTURE SYSTEM
166 W. WASHINGTON STREET, Room 316, arti City Hall. Telefonas DEARBORN 2-2921.

Ar Jūs Inkstai Gerai Veikia?
Inkstai prašina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga medžiaga lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktis dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nuogara skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinė, vartokite **ZOLI ARBATA SANTAS NO. 101**. Kaina \$1.10 su pristatymu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip: **SANITAS HERBS, DEPT. N. 1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.**

TAUPLYKIT DĖL ATEITIES
Pasišiekite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.
KUR—kiekvieno taupymo indėliai yra apdrausti iki \$5,000 ar agency of the U. S. Government.
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.
TURITAS VIRS 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROVEHILL 6-7575

TA BUICKA ŠIANDIEN GALITE GAUTI PAS

Milda Buick Sales
Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.
907 W. 35th STREET Tel. LAFAYETTE 3-2022

Tel. VIRGINIA 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERFALL 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekmą. Pagal susitarimą. Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave. Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRGINIA 7-0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SELEY 3-7330
Namų Tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Onso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neatsiliepęs įrsutiniai telefonai, saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 4-7899
Namų Tel. HILLTOP 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6754 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Rezidencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro. Treč., ir Šeštad. tikslai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Trupinį ir rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2-5 ir 6-8, šeštad. 2-4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DUNN 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir penktad. tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-6; 6:30-8
Trečiadienį uždaryta.
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.
5-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4. Ofiso Telefonas: GROVEHILL 6-1321. Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. Kedzie 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFAYETTE 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30 6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEMLOCK 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: Commodore 4-8364
10828 SO WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų Trečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia saukite.
Res. Tel.: MIDWAY 3-2889
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETES FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perpyšimą tarpaisčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduoles nuo visų išsiviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:
LEGULO, Department J.
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaido mis ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldaus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbysčių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosyjimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts-1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos
Tel.: HEMLOCK 4-2413.
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

KETVIRTADIE, RUGP. 17, 1950

"NAUJIENOS" DUODA DOVANAS

Mūsų skaitytojai jau žino, kad "NAUJIENŲ" dienraštis rengia rudens gegužinę šį sekmadienį, RUGPIČIO 20 d. Liberty Sode, Willow Springs, Ill., ir duoda DOVANAS.

Be dovanų bus ir programa. Dienraščio redaktorius Dr. P. GRIGAITIS tars keletą žodžių svečiams, artistas ir rašytojas ANTANAS RUKAS pasakys įdomų monologą, o DEDĖ PASAKORIUS (V. B. Ambrose) papasakos juokingų ir rimtų dalykų. Prie bufeto bus dar linksniau su draugais pasikalbėti.

Dovanos yra geros ir praktiškos, būtent: PHILCO standartinis radijo aparatas ir RCA radijo. Taip pat "HOOVER" dulkių siurblys. Prekės yra vėliausios išdirbystės, imamos iš Jos. F. Budriko rakandų krautuvės. Dovanos gavėjas nieko nemoka, tiksliai valdžios taksus. Visi atvykusieji į gegužinę gaus po bilietą nemokamai. Ant bilieto šaknelės (stub) reikės užrašyti savo vardą ir pavardę ir įmesti į dėžę nurodytoje vietoje.

Sokiams grieš geras orkestras.

Kviečiame visus geros valios tautiečius dalyvauti mūsų gegužinėje. Komisija.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

1,385 DŽIOVININKAI CHICAGOJE

Chicagoje yra 1,385 džiovininkai, kurie koki ir nyksta bei laisvai maišosi su sveikaisiais. Faktiškai jų yra ir daugiau, bet toks skaičius bandė patekti į džiovininkų sanatoriją. Ten jie nepateko, nes nėra vietos.

Tai yra tikra tragedija, sako daktarai, nes džiova dabar nėra kokia misterija. Ji gali būti pagydyta, bet būtina yra reikalingos specialios ligoninės (sanatorijos) džiovininkams gydyti.

APIPLĖŠĖ RESTORANĄ

Irving F. Kolarik, Chicken Basket restorano savininkas, neteko \$3,500 ir priedu dar buvo sumuštas. Keturi plėšikai jį sumušė ir atėmė iš jo įvairių brangenybių bei degtinės už \$-3,500.

Kolarito restoranas yra prie 66 kelio, keturios mylios nuo Hinsdale.

SURADO RICHARD ANZALONE KUNĄ

Pereitą šeštadienį Michigano ežere prigrėžė besimaudydamas Richard Anzalone, septyniolikos metų jaunuolis. Jis su savo draugais buvo nuvykęs maudytis į paplūdimį netoli nuo Gary, Ind. Jis su kitais jaunuoliais nuėjo nuo kranto apie 300 pėdų. Staiga buvo pastebėta, kad juos didelės bangos nukirto nuo kranto. Nusiskubino pagalba. Visi jaunuoliai buvo išgelbėti, išskyrus Anzalone, kuris buvo nublokštas į dugną ir nebuvo galima jo surasti.

Per dvi dienas ieškota Anzalone kūno ir tik antradienį jis buvo vandens išplautas.

Richard Anzalone gyveno su tėvais adresu 663 W. 18th St. Jo tėvas laiko kirpyklą Halsted gatvėje netoli nuo 18-tos. Be to, jis turi ir politinį miesto darbą.

NUKENTĖJO 13 PASAŽIERIŲ

Prie Michigan ir Oak gatvių susidūrė du autobusai. Vairavusieji jais žmonės buvo gerokai sukrėsti, o 13 teko net nugabėti į ligoninę, kur jiems buvo suteikta pirmoji pagalba. Niekas sunkiai nebuvo sužeistas.

RENGIASI PAKELTI NUOMAS

Cook kauntės nuomų patariamoji taryba pasisakė už tai, kad būtų leista mažesnių apartamentinių namų savininkams pakelti nuomas butams 15 nuosimčių be specialaus leidimo. Tokių vienetų (butų) Chicagoje ir apylinkėse priskaitoma iki 250,000.

Tautos šventė Chicagoje

Rugsėjo 8-ios dienos — Lietuvos Tautos šventės minėjimas šimtą metų įvykis rugsėjo 9 d. 7:30 val. Lindblom High School salėje 6130 So. Wolcott Ave. (ten, kur buvo birželio 14 d. minėjimas). Po trumpos kalbos seks aukšto mėsio lygio koncertas. Programoje Alice Stephens moterų choras, solistai ir kt.

Koncertą ruošia Chicago Bal-fas savo vajuos atidarymo proga. Pelnas skiriamas lietuviams džiovininkams šelpti Vokietijoje. Įėjimas su kvietimais, gaudamais prie įėjimo koncerto salėje, BALF'o skyriuose ir Centriname BALF'o ofise 840 W. 33rd St. Norintieji sau rezervuoti vietas iš anksto šaukite telefonu YArds 7-4789 nuo 3 iki 8 val. po pietų.

Atostogaus Wisconsin

Ponas Frank Bendeck ir žmona apleidžia Chicago su savo nauju automobiliu ir vyksta į Townsend Wisconsin pas savo gerus draugus ponus Ben Tau-jienus. Ten, sako, gali išsėtis be sapnų naktimis, o dienos metu

Amerikos kariai išgelbsti alkana mergaitę, kuri buvo palikta šalia kelio Korėjos karo fronte. Pagal Korėjos papročius, kas paliečia apleistą kūdikį, tas turi jį ir prižiūrėti.

galima pagauti žuvies, nes ten pat yra ir gražus ežeras. Na, o miške laksto stirnų ir kiškių. Tačiau dienas galima praleisti ne vien miške ar vandenyje, bet ir šiaip Tautiečių gražiame rezorte nuobodžiauti netenka. Linkiu smagių atostogų Bendi-kams. —S. Gurskis

Ona Dovgin jau gamina valgius piknikui

Ona Dovgin "Naujienu" piknikui jau pradėjo ruoštis: ji užraugė kopūstus, agurkus ir organizuoja savo šabą. Ji turės pagaminusi dešrų, "naliensnių" ir kitokių gardumynų. Tad visi pikniko dalyviai galės tinkamai pasivaikinti ir pasistiprinti. —n.

Keliasi iš griuvėsių

Tarptautinėje pramonės parodoje Chicagoje (Navy Pier) kai kurios Anglijos audinių bendrovės yra ne tik savo ausdeklus ir drabužius išstausius, bet ir paveikslus, kurie pavaizduoja kaip žiauriai jų fabrikai per karą 1940/41 metais vokiečių aviacijos buvo sugriauti.

Priešingoji pusė — vokiečiai taip pat paveikslais pavaizduoja, kaip 1945 metais atrodė Hamburgo uostas, kurį per karą angliai ir amerikiečiai labai sunaikino.

Ir angliškiesiems ir vokiškiesiems griuvėsiai labai žiauriai atrodė, tad ne vienas parodos lankytojas pasibaisėja karu.

Amerikos, t. y. Marshallo planu, pagalba ir angliai ir vokiečiai tikisi iš griuvėsių išsikrapštyti. Paveikslais ir skaičiais jie parodoje pavaizduoja kaip tas atsistatymas vyksta. Anglijos naujų fabriku ir Hamburgo uosto naujų pastatų nutraukos ryškiai pavaizduoja, jog pažanga didelė.

Marshallo plano pagalba Vakarų Vokietijos prekybos santykiai su užsieniais smarkiai plečiasi. Prieš karą, kai Vokietija buvo laisva valstybė ir nepadalyta zonomis kaip dabar, per Hamburgo uostą (parodoje pateiktais daviniais), išvežta į užsienius bei Vokietijon įgabenta prekių 1938 metais 25,285,000 metrinųjų tonų, o pirmais metais po karo, t. y. 1946, per tą patį uostą pergabenta tik 4,188,000 tonų, gi 1949 metais, Marshallo plano įtakoj, Vakarų Vokietija per Hamburgo uostą jau importavo bei eksportavo 9,608,000 tonų prekių.

Beveik tik prieš metus laiko Vakarų Vokietijoje leista laisva drabužių prekyba. O jau šiandien Chicago parodoje vokie-

čių tekstilės pramonė su įvairiais audiniais ir gatavais drabužiais kaip varžovas stovi greta kitų kraštų.

Tad nenuostabu, jog pro vokiečių paviljonus praeidamas dažnas amerikietis ištaria: "Marshallo planas naujai pagimdė Vokietiją". Str.

Lietuvių Kalbos prenumeratoriams dėmesio!

Papildomas paaiškinimas. Prašyčiau pasielgti kaip nurodyta:

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsi-prenumeravusiems, knygos kaina 3.50 dol. Sumokėję mano įgaliotiniams arba man po 2.50 dol. prisiunčia man dar po 1 dol. pažymėdami per ką knygą užsiprenumeravo.

2. Užsimokėję dar gyvendami Europoje po 10 DM, prisiunčia man dar po 1.50 dol. nurodydami per ką ten knygą užsiprenumeravo.

Visus prašau pridėti ir dabartinius adresus.

3. Kas neprišius papildomą mokesčio ir neprašys pinigų atgal, tiems knyga bus išsiųsta paskutinėje eilėje išpiktinai.

4. Nuo liepos 1 dienos knygos kaina 4:50 dol.

Juozas Audėnas
Generalinis Įgaliotinis.
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.
1950 m. liepos 10 d.

JUOKAI

Jaunieji yra daug patyrę

—Mamytė, tas gražus vaikinukas moka labai gražiai bučiuoti, — pasakoja 14 metų mergaitė savo motinai.

—Apsaugok Viešpatie, Onutė, —tarė motina. Kas tau pasakojo tokius niekus?

—Kaip tai — kas man pasakojo?! Aš tati pati patyriau iš jo lūpų — atsakė duktė.

CLASSIFIED ADS.

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai-Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
IR NAMŲ STATYTOJAS

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už priėmimą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING

BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave, YArds 7-7856.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PARDAVIMUI namas, bučernė ir grosernė arba mainysiu į namą.

3213 SO. FARNELL AVE.

GREITAM PARDAVIMUI

2 flatų namas. Krautuvė ir 4 kambarių flatas 1-me, 2 pajamų flatai 2-me aukšte, 1 flatas gaunamas. Savininkas 2615 So. Keeler Ave. Saukite PORTsmouth 7-8226 arba REPUBLIC 7-9246.

MANO TEISINGAS PATARNAVIMAS

Real Estate reikalauose padarys jums daug gero. Per mane galima nusipirkti arba parduoti bilie koki namą greitai ir pelningai. Taupykite sau. Notarizuojau visokius dokumentus. Parūpinu morgičius; duodu draugiškus patarimus, kad jūsų reikalas būtų saugus ir pelningas. CHARLES URNICH-URNIK, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. Prospect 6-6025, Chicago, 29. III.

NAMŲ SAVININKAI

Irašykite savo apartamentus pas mus.

MERIT REALTY CO.

Wentworth 6-8181

NIEKAS JUMS NEKAINUOJA.

SAVAS PAS SAVUS

Pranešu, kad Chicagoje, 1757 W. 51st St., atidariau REAL ESTATE kontorą. Visus, kurie turite parduoti arba norite įsigyti bet kurį nekilnojamą turimą — namus, farmą, sklypą, prašau kreiptis pas mane. Turintiems išnuomoti butą, surasiu tinkamą nuomininką. Reikalui esant, parūpinsiu paskolą (mortgage) ir padėsiu atlikti kitus pirkimo pardavimo formalumus. Reikalingi yra agentai dirbti už atlyginimą.

Cia pat atliekamas gyvybės ir sveikatos draudimas. Teoriniams padėsiu ir foliau susirasti darbą, suvarkyti pilietybės dokumentus ir suteiksiu kitokią kalbinę bei teisinę pagalbą.

Kontora atdara kasdien nuo 9-7 val. vak., šeštadieniais nuo 9-1 val.

JONAS KUTRA

Real Estate Broker

Prospect 6-7238. FRontier 6-3734 (po 7 val. vak.)

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

80 AKRU farma, Willow River kaimelio pakrašty, 3/4 mylios nuo miestelio, county road. Pienaus, mėsos, kiaušinių, paukščių, modermus namas, barnė. Savininkas Lawrence. Novack, Willow River, Minn.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

KAURU, BALDU VALYMAS

Specialiai 9x12 kuro išvalymas \$3.95. Mažas kuras išvalomas dykai, su užsakymu. Seklyčios setas išvalomas ir "mothproofed".

ARISTO RUG & FURNITURE

CLEANERS—SPaulding 2-1637.

PERSONAL

Asmenų Ieško

IESKAU apsidėmimui moters, kad būtų pasiturinti. Aš turiu savo ūkį. Rašykite Box 551, Gobles, Mich.

TO RENT—WANTED

Ieško Renduoti

SUAUGUSI ūimiai būtinai reikia 2-3 miegamų flatų ar stubus šiaurėje. Šiauravak arba priemiesty arti CMS P ir P geležinkelio. Dirba 25 m. prie geležinkelio komp. Šaukite bilie kada. ARmitage 6-9665.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDON 2 kambariai. Kreipkitės 3558 SO. HALSTED ST.

ISNUOMOJAMI kambariai su pilnu

išlaikymu, ir be. Gera proga dėl DP. 1447 S. Hamlin Ave., šis kiemo.

KAMBARYS ir valgis. Dailus didelės

kambarys ir puikūs maistas, vyram. Įvairi transportacija. Boulevard 8-3571.

RENDON kambarys vienam vyrui,

su arba be valgio. 6242 S. Normandy.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA DIDELĖ NUOLAIDA ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i mūsų įstaigą ir pamatykite patys. Mes pakeičiame įvairius seną prekę iškeitimi.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

MODERNIZUOKIT

Savo Virtuvę

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—Kreditas. Lafayette 3-2977

Pasirinkimas gražiausių spalvų.

MAY MOTORS SALES

7411 So. Halsted Street

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

REIKIA STALIAUS (JOINER) Patyrusio medžio darbininko dirbti rėmų dirbtuvėje. Geras mokėtis. Maloni darbo aplinkuma. Arti Milwaukee Avenue gatvės. Taipgi sander. N. S. BLANKENBERG CO. 4545 W. Addison. PEnsacola 6-8684.

EUGENE DIETZGEN CO.

turi darbu kaip
★ Polishers and buffers
★ Wood worker helpers
★ Bench hand filers.
(patyrusiems prie brass castings)
Nuolatinis darbas prie senos atsakomings imonės.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 W. Fullerton

(Fullerton L Station)

TOOL AND DIE MAKERS

Tiktai pirmos rūšies vyrai, įvairiems darbam. Nuolatinis darbas prie senos atsakomings imonės, išdirbėjai of Precision Manufacturing instrumentu.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 West Fullerton

(Fullerton L Station)

MEDIZIO DARBININKŲ

Prie smulkmenų suola darbų. Hand scrappers and sander. 35 iki 55 metų amžiaus. Galį pagalasti save įrankius. Nuolatinis darbas prie senos atsakomings imonės.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 West Fullerton

(Fullerton L Station)

HAND SCREW MACHINE

nutaisytojų ir operatorių bent 1 metų patyrimo. Nuolatinis darbas prie senos atsakomings imonės.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 West Fullerton

(Fullerton L Station)

TURRET LATHE

nutaisytojų ir operatorių Mažiausia 1 metų patyrimo. Nuolatinis darbas prie senos atsakomings imonės.

EUGENE DIETZGEN CO.

954 West Fullerton

(Fullerton L Station)

REIKALINGI UPHOLSTERERS

Patyrusieji prie Sofa Beds kaip Studio Couches. Pilnas arba dalį laiko darbas.

SLEEPMAKERS

2434 S. Western Av. Virginia 7-7020

Mr. Peterson.

STOCK HELPERS

Patyrusių — Mail Order Amžius 18 iki 30. ALISON BOWES CO. 427 W. Randolph 11-tas aukštas.

MATERIAL HANDLERS

Turi būti apsipažinę su geležies mieromis. Puikiausios darbo sąlygos. Geras atlyginimas ir darbo valandos. GRAND METAL FORMING INC., 3542 W. Grand.

MURININKAI

Matykite Užveizdą

St. Turibus.

57th and S. KARLOV

NUOLAT DARBAI VYRAMS

26 iki 45 metų. Naktinė pakeita. Mašinų operatoriai. 50 iki 60 valandų per savaitę. Pradžioje \$1.01 per valandą, 10% daugiau naktimis. Automatiškas alų pakėlimas. Dykai andraudra, ligoje pašalpa ir pensijos planas. Gera transportacija.

JOANNA WESTERN MILLS CO.

Employment office

2112 So. Jefferson Street.

REIKIA kišenių siuvėjų ir mašinų

operatoriaus prie vėrišku kantu. Vyro ar moters. WILCEK TAILOR, 1816 So. Halsted Street.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

RESTORANAS. Fox Lake, Ill., arti geležinkelio stoties. 24 sedynių. Puikūs apskritų metų biznis. Visiškai įrengtas. Turi parduoti dėl šeimos priežasties. Prieinama kaina. LOU'S GRILL, Fox Lake, Ill.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA DIDELĖ NUOLAIDA ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i mūsų įstaigą ir pamatykite patys. Mes pakeičiame įvairius seną prekę iškeitimi.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

Reikia

MERGINŲ IR

MOTERŲ

18—35 metų

Lengvas, švarus dirbtuvės darbas. Patyrimo nereikia. Tikslai dienomis darbas. Geros darbo sąlygos mūsų naujoje dirbtuvėje

Kreiptis ŠIANDIEN.